

Werk

Titel: Thesaurus Iuris Executivi Rutgeri Rulant, Icti. Quadripartitus

Untertitel: Quarum Pars Prima exhibet usum verum executivum, mediante Brachio Eccles lastico, Seculari, Regio, Et Militari, Eorumque imploratione. Secunda, exactam praecipuarum Rerum Civilium tractationem ... Tertia, perfectam manuuctionem Executioni Rerum Criminalium inservientem. Quarta, Decem Classes Relationum, Actorum ac Votorum Cameralium praedictis materiis accommodatarum ... Atque Ita His Quatuor Partibus, Non Solum Executionis Materia fructuosissima continentur, sed & diversae per totum ius privatum dispersae materiae videlicet ...

Verlag: Author; Weissius

Ort: Francofurti ad Moenum; Francofurti ad Moenum

Jahr: 1624

Kollektion: VD17-Mainstream

Digitalisiert: Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek Göttingen

Werk Id: PPN755514025

PURL: <http://resolver.sub.uni-goettingen.de/purl?PPN755514025>

OPAC: <http://opac.sub.uni-goettingen.de/DB=1/PPN?PPN=755514025>

LOG Id: LOG_0043

LOG Titel: Cap. II. De processu faciendo capto bannito tam de plano, quam in tortura.

LOG Typ: chapter

Terms and Conditions

The Goettingen State and University Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Goettingen State- and University Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept the Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Goettingen State- and University Library.

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Contact

Niedersächsische Staats- und Universitätsbibliothek Göttingen
Georg-August-Universität Göttingen
Platz der Göttinger Sieben 1
37073 Göttingen
Germany
Email: gdz@sub.uni-goettingen.de

vbi de communi testatur, vt ex eo etiam testatur
 473 Hypo. Bonacoff. vbi supra. & ita multo minus liberatur propter suspicionem ortā ante accusationē, vel inquisitionem, secundum D. Hiero. Gabriel. d. numero 20. Nec Marfil. vbi supra, nec qui eum simpliciter sequuntur, iura, & rationes adducunt, quæ ad rem faciant respectu solius inquisitionis, vel accusationis: rationes enim per eos adductæ solum militant respectu condemnationis, ob quam reus in iudicio, sistere non potest, vt meritò fideiussor ob impossibilitatem repræsentationis excusetur, vt habetur in d. l. si decesserit. & in d. l. sed & si quis. quæ
 474 iura f. licet loqui videantur de eo, qui sistendus est coram alio iudice, non coram eo, apud quem reus fit, ideoque fideiussor non excusetur propter solam accusationē, vt ibi: quoniam sic potest coram ipso tute comparere, vt considerat D. Hiero. Gabriel. d. conf. 181. nume. 20. nec ita iura hæc ob stare videntur. Marfil. & sequacibus. contraria tamen opinio f. supra relata procedit, etiam si penes eundem Iudicem reus fiat homicidij, prout ita loquuntur, & sentiunt supra relati Doct. hanc opinionem tenentes, & fatetur etiam ibidem D. Hiero. Gabriel. d. conf. 181. d. nu. 20. licet ipse sibi subdat, quod hæc opinio tamquam nimis rigorosa sequenda non esset; vel certa esset intelligenda, f. quando accusatus quidem est reus, sed tamen de homicidio per eum commissio non constat, quod si de homicidio constet, nimis absurdum, & inhumanum reputat, cogere fideiussores ad pœnam, si eum non repræsentent, qui ad mortem certissimam proficisceretur, & hoc casu putat D. Hiero. Gabriel. verius esse, solam accusationem, vel inquisitionem excusare, secundum Marfil. & alios, qui eum sequuntur. Sed
 * tamen Doct. magis communiter hoc absurdum non considerant, dum tradunt communiter cautelam f. pro Curia & Fisco, ne reum ante condemnent, quam fideiussorem requirant, vt reum repræsentet, nisi prius reum condemnarent, fideiussor excusetur, vt admonendo hanc tradit cautelam Alber. in tract. statut. quæst. 65. quem refert, & sequitur Marf. in d. rubr. de fideiussor. n. 143. & n. 150. D. Raynald. dict. consilio 164. numero 2. & Moron. consil. 166. numero secundo, tom. 1. consil. crimin. & Iul. Clar. d. quæst. 46. versiculo quæro pone. & Bertazol. dicto consilio 500. numero octauo, & sequen. libro secundo, & de sola condemnatione excusante dicunt, nullam sic habentes rationem pendentia processus pro homicidio post præstitam fideiussionem commissio, cuius rationem minimè habendam esse vltra præcitatos Doct. in d. locis dicit etiam Hercula. dicto capite 23. de cautio. de non offendendo. dicto numero vigesimo quinto, & f. D. Hiero. Gabriel. dicto consilio centesimo octuagesimo primo, alternatiuè loquens de condemnatione, vel banno, potest, & debet intelligi, ne prædicta ei obstant, vt loquatur de banno, quod transit in condemnationem, nec aliquam expectat post se sententiam; quod dicitur diffinitiuæ, vel vim diffinitiuæ habens, vel bannum dixit pro ipsa sententia diffinitiuæ secundum communem vsum loquendi, vt supra diximus.

C A P. II.

A R G V M E N T V M.

De processu faciendo capto bannito tam de plano, quam in tortura.

S V M M A R I A.

- 1 Processus nouus fit contra bannitum captum, scilicet super recognitione persone illius.
- 2 Sententia contra bannitum captum non ante exequitur, quam facta fuerit recognitio persone illius.
- 3 Recognitio persona banniti ante sententiæ executionem an necessaria sit, vel ad cautelam fiat.
- 4 Recognitio persona delinquentis necessaria est, si infortiam venerit Curia, quando tempore inquisitionis formata nomen ignorabatur delinquentis.
- 5 Præiudicium maius insertur in executione, quam in condemnatione.
- 6 Recognitio persona delinquentis necessaria est, quando in inquisitionis libello erratum fuisset in cognomine seu in patria.
- 7 Sententia in facti contingentia executæ fuit Bononia contra bannitum, quamuis erratum fuisset in inquisitione in patria, quia constabat eum esse, qui fuerat pro maleficio citatus.
- 8 Delinquentes admonentur, ne confident, quod in inquisitione erratum sit in cognomine, seu in patria.
- 9 Iudices boni capto bannito faciunt, hunc se recognoscere esse illum, qui banno descriptus est. & numero 12.
- 10 Recognitio, persona banniti necessaria est, quando in eodem loco plures sunt eiusdem in nominis, & cognominis, & quando qualitates banniti capti non concordant cum qualitatibus banni.
Bannum an sit nullum, quando eiusdem nominis, & cognominis, cuius est nominatus in inquisitione, plures sunt. propter pluralitatem. ibid.
- 11 Executio sententiæ fieri potest contra bannitum captum, quauis plures sint in eodem loco nominis & cognominis, cuius est bannitus, si constat de corpore.
- 13 Præctica recognitionis persona banniti indistinctè fit & obseruatur.
- 14 Incertitudo si sit in persona banniti, quia eiusdem nominis, & cognominis reperiuntur, vnus doli capax, alter vero non, de dolo capace intelligi debet.
- 15 Recognitio persona banniti quomodo, & quot modis fiat.
- 16 Recognitio persona banniti quomodo, & sub qua forma fiat per propriam confessionem ipsius banniti & num. seq.
- 18 Sententia legitur ipsi bannito, & quomodo super ea interrogetur pro recognitione persone suæ.
Quem esse bannitum probatur per libros, in quibus banniti describi solent. ibid.
- 19 Bannitus quomodo respondere debeat super sententia sibi lecta pro habenda recognitione persone eius.
- 20 Iudex pro recognitione persona banniti declarare debet, talem personam captam eam esse, quæ in sententia, & banno descripta reperitur, & quando & quomodo talem faciat declarationem.

21. *Recognitio persona banniti per suam propriam confessionem an sit sufficiens.*
22. *Practica seu consilium compellendi bannitum captum ad declarandum, quod est illud corpus, de quo in sententia. & nu. 24. & 26.*
23. *Iudex quid facere debeat, si à bannito confessionem extorquere non potest, se esse illud corpus, de quo in sententia.*
25. *Bannum, & condemnatio in contumaciam non probant bannitum delictum commisisse.*
27. *Ang. in §. si Stichum. reprehenditur.*
28. *Iudex quid agere debeat, ut de corpore constet, quando plures sunt eiusdem nominis, & cognominis, aut in cognomine esset erratum, vel in patria.*
Citationis executio declarat de quo inquisitio intelligit, quando plures sunt eiusdem cognominis, & nominis, aut erratum esset in cognomine, vel in patria. *ibid.*
29. *Citatio non est inualida ratione incertitudinis, si constet de corpore.*
30. *Iudex an possit interpretari, quod in inquisitione de tali senserit, si plures essent eiusdem nominis, & cognominis.*
31. *Iudex lata sententia nullam potest facere interpretationem.*
32. *Iudex an compellere possit bannitum captum per torturam, ut confiteatur, se esse personam in banno descriptam.*
33. *Interrogationes à iudice faciendae bannito post interrogationem de illius nomine, cognomine, & patria.*
34. *Recognitio persona banniti testibus fieri potest.*
25. *Testes in faciem banniti pro illius recognitione interrogari possunt, & de quibus.*
36. *Bannitus, ut à testibus recognoscatur, eis exhiberi debet.*
37. *Persona banniti testibus ad recognoscendum exhiberi debet cum indumentis, & habitu consueto.*
38. *Facies hominis est, qua principaliter hominem ostendit.*
39. *Persona banniti exhibitio testibus faciendae ad recognoscendum, qua cautela fieri debeat, ne detur materia fabricandi falsum.*
40. *Testes quomodo deponere debeant, ut probent identitatem persona banniti.*
Identitas persona probatur per nomen, & cognomen illius. *ibid.*
41. *Instrumentum de falso non redarguitur, licet duo testes eiusdem nominis, & cognominis, cuius sunt testes instrumentarii, deponant, non interfuisse, nisi constet, quod sint illimet, qui sunt in instrumento descripti.*
42. *Identitas persona non probatur per expressionem nominis proprii, nisi probetur, quod sit illamet, de qua contenditur.*
43. *Bannitus, qui post capturam linguam sibi amputavit, quomodo sit examinandus super recognitionis eius persona.*
Et quid si aliter sit surdus, & mutus ex accidenti. *ibid.*
Et quid etiam si à natura esset surdus, & mutus *ibid.*
44. *Surdus, & mutus quomodo super delicto examinari debeat.*
45. *Confessio muti per scripturam manu propria valet, & nocet etiam in criminalibus.*
46. *Surdus & mutus per signa interrogatur, & persi-*
- gnare respondere debent in causa criminali, sicut si principalis interrogaretur.*
47. *Item si etiam uti testis examinaretur.*
48. *Surdus & mutus, qui integrum habet intellectum habilis reputatur in iure ad omnes actus exercendos.*
49. *Surdus & mutus delinquens punitur poena etiam ordinaria.*
50. *Practica examinandi surdum, & mutum.*
51. *Confessio surdi & muti per signa extorta satis non est ad condemnandum.*
52. *Bannitus, qui esset Theutonicus, vel alterius regionis, & linguam nostram non intelligeret, adhibitis interpretibus examinari debet.*
53. *Notarius, si linguam banniti Theutonici intelligit, satis est sine interprete pro eo examinando.*
54. *Sed iudex non sufficit sine interprete, licet ipse linguam banniti intelligeret.*
55. *Practica scribendi examen banniti Theutonici adhibitis interpretibus.*
56. *Interpretes, qui in examine adhibentur, iurare debent de fideliter interpretando.*
57. *Banniti capti examinantur super sociis, receptatoribus, & aliis delictis, non autem super crimine.*
58. *Quomodo iudex facta recognitione persona banniti procedere debeat ad alias interrogationes, ne praedictum faciat sententia, & rei iudicata.*
Protestatio, quam iudex facere debet antequam facta recognitione ad alias interrogationes procedat, qualis esse debeat. *ibid.*
59. *Protestatio, quam iudex facere debet antequam contra bannitum captum ad torturam deveniat.*
60. *Bannitus, si torquetur, & in negativa persistat, est absolvendus, si praemissa non fuerit protestatio de ipsum non torquendo super delicto, sed super complicibus, & receptatoribus. & num. 66.*
61. *Tortura an proficiat bannito in negativa persistenti, quoties contra eum plene esset probatum. & nu. 63.*
62. *Caph. conf. crim. 32. reprehenditur.*
63. *Gram. error in decis. 8. à. Rimin. iun. sed male, notatus, ut post num. 65.*
64. *Bald. quomodo loquatur in c. ad nostram. de probat.*
65. *Paris de Put. quomodo debeat intelligi.*
67. *Iudex fatuus est, qui torquet reum, contra quem plene probatum est.*
68. *Tortura moderate dando est reo pro habendis sociis, & complicibus.*
69. *Iudices torquentes bannitos super complicibus, ut sit extorqueant confessionem super delicto, malitiose dicuntur.*
70. *Bannitus, qui torquetur super complicibus, super delicto interrogari non debet, & quare.*
71. *Protestationi dicitur renunciari per contrarium actum & factum.*
72. *Sententiae praesumptio per torturam tollitur banniti super delicto, de quo est condemnatus.*
73. *Quod praesertim procedit, quando indicia erant debilia, vel in casibus, in quibus non licuit illum de complicibus interrogare.*
74. *Interrogari reus non debet de complicibus, nisi de illis sit aliqua praesumptio.*
75. *Etiam si essemus in casibus exceptis.*
76. *Interrogationes, quae sunt in tortura, extense scribi debent, non autem sub illis verbis, & ad opportunitatem. D. interrogationem respondit. & quare.*
77. *Iudici*

- 77 Iudici non creditur, quid in interrogatione facta reo comprehenderit.
- 78 Interrogatio quid comprehenderit, si ignoramus, id ex responsione declaratur.
- 79 Responsio dicitur esse conformis interrogationi, & talis sequuta dicitur, qualis interrogatio præcessit.
- 80 Et quidem cum omnibus qualitatibus in interrogatione contentis.
- 81 Iudices reprehenduntur, qui eorum imperitiæ malitiam quoque adiungunt contra reos.
- 82 Suggestio euitanda est in examinandis reis.
- 83 Interrogandi sunt rei generaliter de complicibus neminem nominando ad euitandam suggestionem.
- 84 Suggestio euitanda est, etiam quando bannitus interrogatur de aliis criminibus, de quibus non constat. & seq.
- 86 Forma constituendi bannitum de plano.
Forma recognitionis personæ banniti per illius confessionem. ibid.
- 87 Forma protestationis, quæ à Iudice præmitti debet antequam procedat facta recognitione ad alias interrogationes.
- 88 Forma interrogatorum fendorum bannito sequuta iam recognitione personæ illius.
- 89 Interrogandorum reorum non traditur in scholis disciplina, nec exercitatio traditur à Doctoribus.
- 90 Forma constituendi bannitum in tortura, & qua protestatione præmissa torqueri debeat.

NE c tamen quamuis capto bannito sola restet executio, statim sine aliquo nouo processu sententia personaliter contra illum exequenda est; sed † nouo est opus processu super recognitione personæ illius, ut ante executionem constet, eum esse, qui in banno, & sententia descriptus est. ita Bald. in titu. de feud. sine causa non amittit. cap. 1. Guiliel. Mayner. in l. sicuti pœnam. num. 23. ff. de reg. iur. Et ita illa traditur forma, quam Iudex seruare debet, ut faciat scilicet bannitum recognoscere bannum, & fateri se esse eum, qui in ipso banno est nominatus, deinde † sententiam exequatur, ita dicit Bartol. in d. l. diuus. numero 5. ff. de custo. reor. subdēns, se ita sæpius practicasse. & in d. l. inter stipulantem. §. 1. num. 13. ff. de verbor. oblig. dicit, quod boni Assessores ita seruant, ut etiam ex eo dicunt Sali. in l. quicumque. post num. 2. C. de requiren. reis. Igne. in l. Cornelia. num. 61. ff. ad Syllan. & Nell. in tract. de bannit. in 3. part. 1. tempor. quæst. ult. num. 12. & hanc esse communem practicam ex Ang. & aliis per eum relatis dicit Iul. Clar. d. quæst. 96. d. vers. quero nunquid. qui etiam dicit quod ipse semper vidit d. practicam Bart. ab omnibus obseruari, & ideo putat minimè mutandam esse, quæ quidem practica antiqua est, quia ita in practica ab antiquo introductum extitit, ut dicit Gram. siue Barth. Vinciguerta super constit. regn. fol. 54. numero 8. prout illum etiam refert Iul. Clar. d. vers. quero nunquid. quem refert Bonacoss. in commun. opin. in verb. exequi relatus inter communes opin. recens collect. tom. 2. lib. 7. tit. 15. nu. 102. quam etiam practicam laudat etiam idem Nell. in d. tract. de bannit. 2. part. 2. tempor. quæst. 34. & Marsil. in sing. 72. vbi etiam dicit hanc esse comunem practicam. Ang. de malefic. in verb. Caium Sempronij. in princip. & ibi Aug. de

Arim. in additio. & in verb. & ibi caput à spatulis amputetur. vers. & quod hic dicitur. num. 17. Carrer. in pract. crimin. fol. 14. num. 8. qui alios allegat, & similiter dicit hanc esse communem practicam, quam etiam sequitur Mayner. in d. l. sicuti pœna. numero 23. ff. de reg. iur. Boff. in d. titu. banniti, quid amittant. numero 18. & Foller. in pract. crimin. in verb. captis foriudicatis. numero 1. qui dicit etiam, quod ita seruatur in Regno. Hypol. Bonacoss. * part. 1. commun. opin. crimin. in verb. bannitus statim. & in verb. bannitus in contumaciam, latè Rolan. à Valle consilio 60. numero 26. & aliis sequen. volum. 2. Laur. ab Occa. consilio 60. numero 1. tom. 2. consil. crim. Cyril. in sua sum. crimin. part. 1. titu. si reus in ius vocat. non ierit. §. 2. colum. fin.

Et ad cautelam quoad crimen hæresis iudex secularis potest facere, ut ille per inquisitorem condemnatus se illum esse fateatur, de quo in sententia per Ecclesiasticum Iudicem lata, ut per Felyn. in cap. ad abolendam. de heretic. quem refert, & sequitur Campeg. in additio. ad Zanchi. de heretic. cap. 18. in pen. addit. nō enim necessaria est recognitio huiusmodi hoc in crimine, postquam clarissimè per traditionem veram illius condemnati Curie seculari constat de persona ipsa damnata, quando scilicet Curie seculari traditur per Iudices Ecclesiasticos & Inquisitores, licet necessaria esset recognitio, quando ipse condemnatus in contumaciam per Iudicem secularem, vel ipsum Iudicem Ecclesiasticum caperetur: licet enim in sententia Curie seculari condemnatus tradatur, fictè tamen traditur, non actualiter; ex qua ficta traditione non dicitur constare de persona ipsa condemnata, nisi recognitio fiat.

Prout † in cæteris criminibus, in quibus non 3 fit ad cautelam, ut existimat Bald. in quodam suo consil. ut eum refert Angel. in d. verb. Caium Sempronij. in princip. post nu. 3. sed necessaria est per rationes Bal. in l. demonstratio. in princip. ff. de condit. & demonstra. ex quibus necessariam esse dicit idem Ang. in d. verb. Caium Sempronij. post d. numer. 3. & velut necessaria antiquitus practica recognitionis prædictæ introducta est, & Docto. uti necessariam eam laudant in locis iam citatis. & sequitur Mayner. in d. l. sicuti pœna. d. num. 23.

Et † præsertim necessaria est, si quando formata 4 fuit inquisitio, nomen ignorabatur homicidæ, & delinquentis, & descriptus fuit per signa, statutam, habitationem, vestes, & alias circumstantias, quæ exprimi possunt: & processum fuerit ad condemnationem, prout procedi potuit, dummodo constiterit de corpore, ut omnes sciunt, ut dicit Boff. in tractat. causar. crimin. titu. de delicto. numero 7. trigésimotertio, quem refert Iul. Clar. libro quinto, sent. §. fin. quæst. 4. vers. quando vero. & quæst. 31. vers. contra & aduersus. Nam si ad condemnationem procedi non potuisset, nisi de corpore constitisset, multo minus ad executionem procedi posset, nisi de corpore per recognitionem personæ constaret. auth. multo magis. Codic. de sacros. Eccles. cum de maiori præiudicio agatur in executione, quam in condemnatione, ut supra diximus in præfat. numero 79. & latè tradit in specie Ang. Institut. de act. in §. quadrupl. num. quinto, quem refert, & sequitur Marsil. in pract. crimin. in princip. numero 17.

Prout

6 Prout etiam necessaria est quando forte in libello inquisitionis erratum fuisset in cognomine, seu in patria, ut quia dictum esset, Petrus Martini de Sancto Laurentio, & in illo loco S. Laurentii non esset Petrus Martini, sed Petrus Ioannis: potest enim ad executionem condemnationis procedi contra dictum Petrum Ioannis, dummodo de corpore constet, & ita quod ille esset homo, qui in banno descriptus reperitur, & qui de maleficio fuerat inculpatus, alias secus. Angel. in l. his verbis. §. fin. 7 in fine. ff. de hered. instit. ubi dicit, quod fuit in facti contingentia decapitatus quidam Bononiensis, qui erat descriptus in numero bannitorum tanquam de una ciuitate, cum esset de alia, ex quo constabat eum esse, qui fuerat pro illo maleficio citatus, & condemnatus. & refert & sequitur Ioann. Arnold. epitom. 95. quidam concinuis. & ambos Iul. Clar. d. quæst. 31. vers. contra & aduersus. qui etiam ibi admonet delinquentes, ne super eo confidant, quod forte in libello inquisitionis erratum sit in cognomine seu in patria, quia si se banniri permiserint, & in fortia iustitiae postea peruenerint, si de corpore constabit, condemnationis executionem euadere non poterunt. Vnde et cauri & boni assessores hoc in casu faciunt bannitum hunc captum recognoscere, se esse illum, qui in banno descriptus est, & nominatus, qui de maleficio inculpatur, ut in specie ista dicit Bart. in l. demonstratio falsa. in 6. quæst. ff. de condit. & demonstr. quem refert & sequitur Nell. in d. ult. quæst. 3. part. 1. tempor.

10 Necessaria etiam est recognitio, quando qualitates siue demonstrationes banniti capti cum qualitatibus & demonstrationibus banni, & sententiae non concordarent, ut sentit Nell. de bann. 2. par. 2. temp. q. 14. dicens hoc in casu necessarias esse probationes de identitate personæ. Prout etiam necessaria est, quando plures essent in eodem loco eiusdem nominis, ut si Petrus Martini de tali loco de delicto inquisitus fuerit, & condemnatus, & plures Petri Martini in d. loco reperiuntur. Nam etsi bannum nullum videri posset propter pluralitatem, ut in specie sentit Ang. in d. l. inter stipulantem. §. si Stichum. nume. 6. ff. de verb. oblig. & in l. 2. num. 2. ff. de liber. & posthum. si tamen constaret de corpore, & quod ita captus est illemet, qui in banno est descriptus, executio fieri potest. Bart. in d. l. demonstratio falsa. in d. 6. quæst. & Nell. qui eum sequitur in d. q. ult. 3. part. 1. tempor. ubi dicunt, quod propterea & in hac specie cauti Assessores faciunt, quod captus recognoscat se esse illum, qui in banno est descriptus, & de maleficio inculpatus, & sequitur in specie Rolan. à Valle d. conf. 60. num. 26. vol. 2. Prout etiam cauti Aduocati defendunt occidentem bannitum, etsi variatum esset eius nomen, faciunt propterea articulos de identitate personæ. ita ex Bart. & aliis quos alleg. tradit Alber. Bru. de statutis. in verb. bannitus. vers. occidens bannitum ex permissione statuti. Quamuis etiam tamen prædicta communis practica recognitionis personæ banniti indistincte fiat & obseruetur, etiam quod illius nomen, cognomen, patria, & alia circumstantiae in inquisitiones banno & sententia specificatae fuerint, & licet etiam Iudex ignoraret, quod plures essent in loco eiusdem nominis & cognominis: statim e-

nim quod bannitus captus est diligentia huiusmodi minime adhibita Iudices faciunt, quod ipse bannitus recognoscat se esse illum, qui in banno & sententia est descriptus. Et si etiam alter istorum, qui esse eiusdem nominis & cognominis, esset doli capax alter vero non, de illo, non autem de hoc Iudex sensisse videtur, ut per Bald. in d. l. hac consultißima. & ibi Ang. num. 3. C. qui testam. fac. poss.

Recognitio etiam huiusmodi fit aut per propriam confessionem ipsius banniti, ut diximus, aut per testes. ut de confessione tradit Bar. in d. l. demonstratio. & in aliis locis supra alleg. & alij omnes supra citati in iam citatis locis. & de vtriusque, confessione scilicet & testibus, tradunt Carrer. in d. sua practica crimin. d. fol. 14. num. 8. & Foller. in pract. crim. d. verb. capti foriudicatis recognoscantur. num. 1.

Fit etiam per propriam confessionem recognitio hæc in hunc modum & formam. Quoniam describitur à Notario actuario ipsius banniti coram Iudice constituti statuta, effigies, barba, vestes, omniaque alia similia signa, quæ sunt ad hominem recognoscendum, secundum Bar. in l. 1. C. de mendic. vali. lib. 11. Et facta descriptione huiusmodi sine ipsius banniti nomine, & delato eidem iuramento de veritate dicenda, confestim primum interrogatur de eius nomine, cognomine, prænomine, patre, vel matre, patria, & exercitio, & ita de aliis qualitatibus. vel uno interrogatorio, vel pluribus successiue, quod melius est, si quæ alia in processu, banno, & sententia condemnatoria circa ipsius banniti Constituti personam expressæ, & specificatæ fuerint. Foller. in d. verb. capti foriudicatis recognoscantur. num. 1. Laur. ab Occa. conf. 60. num. 1. tom. 2. conf. crim. Et recepta de super responsione ipsius banniti, interrogatur, an in loco, & patria sua, unde dixerit esse oriundum, eiusdem nominis, cognominis, prænominis, patris & qualitatis (si quam aliam expressisset) aliquem cognouerit, & cognoscat, & an aliquis alius eiusdem nominis, cognominis, prænominis, patris, & qualitatis sit in loco, & patria sua, quam ipse constitutus. idem Foller. ubi supra d. n. 1. Et recepta responsione, quod neminem cognoscit. & quod nullus alius in loco & patria sua, quam ipse constitutus, est eiusdem nominis, cognominis, prænominis, patris & qualitatis, soler aliquando ei exhiberi bannum, & sententia condemnatoria contra eum lata, scripta in libris, in quibus scribi solent tales sententiæ, & banniti describuntur, per quos quæ esse bannitum probatur. Salyc. & Bald. in l. moueor. C. si ser. expor. ven. Alex. in l. decem stipulantes. n. 37. ff. de verb. oblig. & ibidem Iaf. n. 18. & idem Alex. in l. 1. n. 11. ff. de nou. oper. nunc. Maschard. de probat. vol. 1. concl. 162. n. 1. Et sufficeret etiam exemplum & sumptum sententiæ exhiberi, ad hunc tamen effectum recognitionis, quia ex solo etiam sumpto, cum solemnitatibus tamen requisitis, occidens bannitum excusatur, si registrum esset vel consumptum, vel combustum. Nell. de bann. 2. par. 2. tempor. q. 9. n. 9. Maschard. d. concl. 162. n. 12. Non tamen sufficeret quoad executionem, ut infra diximus. c. fi. n. 38. in fin. Et ea sibi de mandato Iudicis per Notarium lecta & vulgarizata, ad claram illius intelligentiam interrogari debet, an ipse sit illemet, qui in d. banno & sententia descriptus & nominatus est, & qui

ut ibi de delicto inculpatus exitit, quod quidem fit & obseruatur, & fieri & obseruari debet ex sententia Bar. in d. l. diuus. d. l. inter stipulantem. & in d. l. demonstratio falsa. & Ang. Nell. Ang. Aret. August. de Arim. Clar. Boss. & aliorum. supra alleg. in iam citatis locis. & secundum communem practicum, de qua prædicti, ut supra, testantur, quod scilicet Iudex faciat, ut supra diximus num. 9. bannitum recognoscere bannū, & fateri se esse eum, qui in ipso banno est nominatus. Quamuis tamen hoc necessarium non videatur, quod scilicet confiteatur, se esse illum de quo in banno, sed satis esse videtur, ut nō appareat, alium esse eiusdem nominis, & cognominis, quo in banno describitur, secundum Alex. in d. l. diuus. Fely. in c. cum Ioannes. col. 2. de fid. instrum. Sed veritatem esse, quod debet fateri, se illum esse, qui maleficii arguitur, dicit Boss. in d. tit. Banniti quid amittant. nu. 18. ubi alios alleg. sentientes cum Bar. in d. l. diuus.

Et tamen quoniam ex sententia Bal. in c. 1. de feud. sine culpa non amit. Ang. Aret. in d. verb. Caium Sempronii. & in d. verb. & ibi caput à spatulis amputetur. vers. & quod hic dicitur. num. 17. & Roland. à Vall. d. conf. 60. num. 28. declarari debet per iudicem, talem personam captam esse, quæ in banno & sententia reperitur, quod & velle videtur Bertazol. conf. 35. num. 10. volum. 1. solet facta responsione per bannitum constitutum, talem personam esse, quæ in banno reperitur, per Iudicem confestim pronunciari & declarari, talem personam captam constitutam esse, quæ in banno & sententia reperitur, & illud & illa suis loco & tempore fore, & esse exequendam, prout hanc declarationem Iudicem facere posse, tradit Angel. in l. hac consultiſſima. num. 3. C. qui testament. fac. poss. & in l. 1. C. de sent. quæ sine certa quant. ubi dicit, quod ita de facto obseruatur. Et quod hæc declaratoria fiat identitatis personæ banniti, laudat etiam Felyn. post Bald. quem alleg. in c. Rodolphus. num. 63. vers. sed declaratoria. de rescriptis. Quamuis aliqui soleant ita etiam pronunciare & declarare, licet sententiā non exhibuerint bannito constituto, nec ita aliquam responsionem receperint esse illum, qui in banno est nominatus, solum recepta responsione, neminem alium in loco reperiri, qui sit eiusdem nominis & cognominis, prout est ipse constitutus. Ii autem sequuti forte opinionem Alexandr. in d. l. diuus. supra relatam, practicum prædictam Bart. communiter receptam seruare non dicuntur, quā Iudex, (ut diximus supra, num. 1.) seruare debet, faciendo bannitum recognoscere bannum, & fateri se esse illum, qui in banno est nominatus.

Sed quoniam tamen recognitio ista per propriam confessionem sufficiens non videtur, cum de corpore dubitatur, propter pluralitatem, ut sentit Ang. in d. l. 2. ff. de liber. & posthum. & in d. l. inter stipulantem. §. si Stichum. ff. de verb. oblig. & in d. l. hac consultiſſima. C. qui testam. fac. poss. & in d. l. 1. Cod. de sentent. quæ sine certa quantitat. consilium tamen est, quod primo Iudex compellat eum ad declarandum, quod est illud corpus, de quo in sententia, ut dicit Bartol. & communis practica supra relat. & secundo ad confitendum in iudicio, quod illud delictum commisit, secundum Angel. in dicta l. inter stipulantem. §. si Stichum. & in d. l. 2. de liber. & posthum. & in dicta l. 1. Cod. de sentent. quæ

sine certa quantitat. & in dicta l. hac consultiſſima. & hanc esse meliorem practicum, & forte necessariā dicit Angel. Aret. in d. verb. Caium Sempronii. in princip. post num. 2. ponderans etiam ad hoc tamen Bart. in d. 23. §. si Stichum. quatenus dicit ibi, quod si iudex non potest hanc confessionem extorquere, probationes habeat, quod homo ille est, qui de hoc maleficio inculpabatur, vel qui illud fecerit. Sic ergo Bart. (subdit Angel.) vult, quod probetur, quod illud maleficio commiserit. Ideo clarum est, quod sentit, quod si iudex potest, & eandem confessionem ab eodem exigat, quod illud maleficio commisit. Eandem tamen practicum sequitur Mayner. in d. l. sicuti penam. post dict. nu. 23. ff. de reg. iur. ut bannitus non tantum se recognoscat, sed addat etiam, quod tale crimen, de quo bannum cantat, & condemnatio, suis loco & tempore, modo & forma in dicto processu contētis, ipse commisit: tunc enim facta dicta cōfessione secure potest fieri executio; alias enim iste sine delicti probationib. condemnaretur, quod est inconueniens, cum tamen tale bannum & condemnatio in contumaciam facta non probet, dictum bannitum tale delictum commisisse, ut not Bart. in l. si ideo. in princip. ff. de euiction. & in l. transigere. Cod. de transactio. Vnde ut appareat, quod ex delicto, & non propter eius contumaciam fiat executio ita acriter, quia decapitatur, semper utile est, imo necessarium videtur, quod confiteatur se delictum illud commisisse. ut dictum est, & dicit Mayner. ubi supra, quod ita sentit Ang. & Io. de Imol. post Bartol. in dicta l. inter stipulantem. §. 1. ff. de verb. oblig. & ex Boss. in tit. banniti quid amittant. dicit communem Bonacoss. commun. opin. verb. bannitus. relatus inter commun. opin. recens collect. tom. 2. lib. 9. tit. 33. de sentent. pass. num. 80.

Sed tamen verior est sententia illa Bar. & eius practica recepta communiter, ut diximus, quod ille confiteatur, se esse illud corpus, quod in banno, & sententia nominatur, & describitur. Neque necessarium est, quod confiteatur, quod ipse delictum, quod in banno, & sententia continetur, commiserit, ut dicit Aug. de Arim. in addit. ad Angel. de malefic. in d. verb. Caium Sempronii. in 1. addit. adducens etiam pro Bar. opinione Bald. in l. voluntatis. C. de fideicom. & eundem Bal. qui hoc dixit in terminis in dicta l. hac consultiſſima. C. qui testament. fac. poss. & in l. 1. C. si unus ex pluribus. & Imol. in d. l. demonstratio falsa. ff. de condit. & demonstrat. & dicit Bonacoss. in practico loco. quod boni Assessores, quando capiunt bannitum, faciunt statim ipsum confiteri, quod sit idē corpus, & quod sit ille, qui fuit citatus & bannitus. Quibus tamen intelligimus male consuluisse Ang. in d. §. si Stichum. & in aliis locis supra alleg. & malefacere Rectores, & Iudices aliam practicum seruantes, prout communiter Rectores seruare, quia faciunt captum confiteri, se esse illum, qui deliquit, dicit Nell. dicta questione vltima. 3. part. 1. tempor. de bannit. quam practicum esse plenam periculo, & contra communem opinionem Doctorum, dicit Boss. dicto tit. banniti quid amittant. numer. 18. quem refert Iul. Clar. dicta quæst. 96. dicto vers. quæro nunquid. & rationibus Angel. facile responderet Imo. in d. l. demonstratio falsa. de cond. & demonstrat. & in d. l. 2. de liber. & posthum. ad quem se remittit Aug. Arim. in d. 1. add. ad Ang. in d. ver. Caium Sempron. qui subdit

subdit, quod nec Bar. in d. l. inter stipulantem. si recte eius verba perpendantur, dicit, quod Ang. ex illis infert.

28 Verum si plures reperiuntur eiusdem nominis & cognominis, aut esset erratum in cognomine, vel in patria, iudicem animaduertere oportet, an citatio contra inquisitum, & successiue bannitum, & condemnatum emanata, fuerit facta personaliter, vel ad domum istius capti, & quod ita constet, quod iste captus fuerit, qui vel ad domum habitationis citatus fuit: tunc enim citatio non fuit inualida nec ratione erroris, nec incertitudinis, ex quo constat de corpore citati, & ita facta recognitione personæ, executio condemnationis sequi potest, ut per Nell. in d. quæst. ult. 3. part. 1. temp. de bann. quod non negat Ang. in d. §. si Stichum. num. 6. l. inter stipulantem. ff. de verb. obligat. nec alibi.

30 Nec videtur, quod alias iudex possit interpretari, quod de hoc corpore senserit in processu, & banno, licet hoc quidem facere posse velit Bar. in l. ab executore. in princip. ff. de appell. & Bald. in l. non ignorat. in fin. C. de fruct. & lit. expens. quoniam contra istam doctrinam arguit terribiliter Angel. in l. eum quem temere. ff. de iudic. in fin. ubi probat, quod si lata sententia hæc interpretatio fieri non potest per iudicem, quamvis ante latam sententiam super inquisitione posset. & sequitur August. de Arim. in d. 1. addit. ad Ang. ubi supra. & subdit Ang. in dict. l. eum quem temere. in fine. quod cautela est, quod fiat probatio per testes de intentione Curie, quod fieri potest, ut ibi per eum, & in l. si prator. §. Marcellus. in fine. eodem titul.

32 Et si bannitus iste captus neget, se esse illum de quo in banno & sententia condemnatoria, poterit iudex illum compellere per torturam, ut confiteatur, se esse personam in banno descriptam. Ang. in d. l. hac consultißima. & Ang. Aret. de malef. in d. verb. Caium Sempronij. colum. 2. Nell. in d. quæst. ultim. 3. part. 1. tempor. & quæstion. 34. 2. part. 2. tempor. de bannit. prout ad hoc illos allegat & sequitur Rolan. à Valle d. conf. 60. nu. 27. sic eos intelligens dicentes simpliciter, quod iudex compellat, vel faciat bannitum captum confiteri, se esse illum de quo in banno, loqui scilicet de compulsionem per torturam, & dicere hanc esse communem practicam ex Marfil. in d. sing. 72. qui similiter attestans de hac comuni practica compulsionis, expresse de tortura non loquitur, quem etiam vii testantem de hac comuni practica compulsionis per torturam refert & sequitur Iul. Clar. d. quæst. 96. d. vers. quero nunquid. & dicit Carrer. in pract. crim. fol. 15. num. 10. quod sic iudices vtuntur, quod torqueatur bannitus, ut ore proprio manifestet, se illum esse de quo in sententia. & Bonacoss. qui etiam dicit, quod ista est communis practica, in suis commun. opin. in verb. exequi. relatus inter dictas communes opin. recens collect. dicto libr. 7. tit. 15. de execution. rei iudic. tom. 2.

33 Et ipsum bannitum sic negantem ultra interrogationem de eius nomine, cognomine, patre, patria, & aliis qualitatibus, de quibus supra admonuimus, poterit iudex interrogare, quo tempore ab eius domo se absentauerit, quanto tempore absens fuerit, qua de causa, & ubi fuerit, si de homici-

dio in personam N. commissio fuerit inquisitus, etatus, bannitus & condemnatus, & aliter ut natura causæ expostulabit, & ipsius banniti confessiones & negationes fuerint. Et ideo super omnibus istis circumstantiis & qualitatibus interrogandus est, ut videatur, si cum qualitatibus concordet, quæ in processu existant, & sic recognitio etiam fiat, si bannitus confessum non confiteatur, se esse illummet, de quo in banno & sententia. Ita iudicem instruit hoc in casu Foller. in pract. crimin. in d. verb. captis foriudicatis. num. 1.

Vel si habeat iudex probationes & testes, à 34 quibus ipse bannitus & captus recognoscatur pro illo, qui in banno & sententia nominatus & descriptus est, ut admonet Bart. in d. §. si Stichum. d. l. inter stipulantem. ff. de verbor. obligat. quem refert & sequitur Ang. Aret. in d. verb. Caium Sempronij. colum. 2. in fine. & tradit Carrer. in d. pract. crim. d. fol. 14. nu. 8. & Foller. in d. verb. captis foriudicatis. post numer. 1. dicens, testes esse si examinandos in faciem ipsius banniti super 35 ipsius recognitione, ipsum interrogando de omnibus circumstantiis & demonstrationibus, de quibus in processu & sententia, ut sic vere appareat esse eundemmet, de quo in sententia: & dicit, quod hanc practicam docet Bar. in d. l. diuus. de custod. reor. & in d. l. 1. ff. de requi. rei. & Io. Mille. in pract. crim. fol. 26. num. 21. in glo. publicandos.

Sed si exhibendo ipsis testibus personam banniti per eos recognoßcendi, prout ad recognoscendam exhibendus est, secundum Foller. ubi supra. quatenus ibi dicit, testes examinandos esse in faciem banniti; & antea dixit Bal. licet de bannito in specio non loquatur. in cap. cum causam. num. 53. de test. Bart. in tract. de testibus. num. 46. & Ang. in l. 1. num. 2. ff. si ex noxa. causa aga. & idem Foller. in pract. crim. in verb. capiat informationem. num. 46. in 2. editio. Et si quidem 37 cum indumentis & qualitatibus eius, si possibile esset, facienda est. Bar. in l. si cum exhibuissent. §. ante autem. num. 2. ff. de publica. & in l. stigmata. C. de fabricen. lib. 11. & Bald. in d. cap. cum causam. num. 52. dicens quod exhibitio fieri debeat in habitu consueto, licet si facies illa sit, quæ principaliter personam & 38 hominem ostendat. Animaduertendum est, 39 ne ad oculam bannitus exhibitus demonstretur, quia materia fabricandis falsum daretur, sed constituto bannito inter duos vel tres interrogetur testes, quis eorum videatur, & sit ille, de quo dixerunt in eorum depositionibus, ut admonet inter alios Foller. in dict. verb. capiat informationem. d. num. 46.

Nec si alias sufficeret, quod testes cognoscere 40 dicerent d. bannitum nomine, & cognomine, quamvis personarum identitas per nomen & cognomen illius personæ, de qua agitur, probari debeat. l. demonstratio falsa. ff. de condit. & demonstrat. Crauet. conf. 169. num. 4. & conf. 198 post num. 2. & Matthesil. in l. 1. num. 3. C. si unus ex plurib. nisi etiam deponerent, esse illummet, de quo in sententia, quia possent esse alii eiusdem nominis & cognominis, & non probat hoc esse, quod ab hoc contingit abesse l. non hoc. Cod. unde legit. l. neque tales. C. de probation. cap. in presentia. de probatio. Et tradit Dec. consil. 36. sub numero quarto. versic. nec obstat. ubi in simili adducit

quod insigniter consuluit Cardin. & sequutus est Abbas. in cap. cum Ioannes. de fid. instrum. col. ult. versic. sed extra gloss. quero. & nouissime Maschard. in suo insigni tractatu de probation. volum. 2. in conclusion. 875. Identitatem personarum. nu. 2. qui post opus hoc nostrum iam absolutum ad meas manus peruenit. Nec tamen destitimus, quin eundem locis iam a nobis descriptis adderemus Maschardum: omnium etenim honos cordi nobis semper fuit, qui voluerunt in dictis locis. quod si duo in instrumento sint descripti pro testibus, ut A. & B. eorum cognomine expresso, & postea instrumentum de falsicrimine redarguatur, ac duo testes eisdem nominibus producantur, negantes, se interfuisse confectioni, hoc non satis esse ad reprobationem instrumenti, quia dici non potest probatum, illos eosdem esse, qui descripti in instrumento reperiuntur: possunt enim esse alii, qui eisdem nominibus vocarentur, & ita probatio non concludit. Idem alii tenent, quos refert Maschard. in dicto loco. & probatur per Fely. in cap. auditis. de prescriptio. quem sequutus est Franc. Vegi. cons. 9. nu. 1. & alii seqq. ubi concludunt, quod expressio nominis proprii non certificat personam, sed probare opus est, quod sit illam per sona, de qua contenditur, quia potest esse, quod multi alii eiusdem essent nominis, & ob id iaserunt, & volens defendere homicidam, quia occisus erat bannitus, debet probare, non solum quod occisus sic vocaretur, sed etiam, quod ille bannitus fuit ille, qui fuit occisus, & sic constare debet, quod sit is, de quo loquitur bannum. Allegant Bart. in d. l. diuus. ff. de custod. reor. & in d. l. inter stipulante. n. §. 1. num. 13. ff. de verbor. obligat. & in d. l. demonstratio falsa. in princ. ff. de condit. & demonstrat. qui loquitur de recognitione personae banniti pro executione sententiae. Quem etiam refert & sequitur Corn. consil. 143. numer. 12. volum. 2. qui similiter loquitur de recognitione personae banniti in terminis executionis sententiae vigore bullae Pii II. & concludit, quod ultra nomen proprium pro identitate personae banniti, requiruntur etiam aliae demonstrationes, quia ex identitate nominis solum non dicitur constare de identitate personae banniti, de quo in sententia. ut per eum ibi.

43 Et si contingerit, quod bannitus post eius capturam linguam sibi amputauerit, ne seipsum & complices detegeret, vel quod alias mutus esset & surdus, vel a natura, vel ex accidenti, tunc capi debet informatio, an is bannitus, qui linguam sibi amputauit, vel qui alias mutus esset ex accidenti, scribere sciat: quoniam sciens scribere cogi poterit ad dicendam veritatem per scripturam, an sit ille, qui in sententia nominatus & descriptus est, & qui ut in sententia dicitur condemnatus, ut etiam ad detegendum complices, etiam per torturam, ut scilicet tormentetur, donec, debito tamen tempore, manu sua propria scribat, se esse eandem personam, quae descripta est, & condemnata, ut in sententia sibi exhibita, vel donec complices ita etiam scribat, & receptatores. Quemadmodum hoc modo cogi posset ad dicendam veritatem de delicto ipso, si condemnatus non esset, ut sing. voluit Tancred. de Corner. in sua compendiosa. in ult. rub. q.

4. dicens ita fuisse responsum contra quendam patruum, qui nepotis sui, quem occiderat, ut illius hereditatem consequeretur, necem detegeret, linguam sibi amputauerat, ut scilicet capta informatione, quod sciret scribere, tadium tormentaretur, donec manu sua scriberet, se scelus commisisse, & valet confessio haec ita per scripturam extorta, ut per eum ibi, quem refert & sequitur Ferrat. caut. 57. ad quem se remittit Hypol. Bonacoss. in tract. cautel. in litera M. cautel. 35. & alibi plenius in materia testium retulimus. Si vero scribere is nesciret, qui scilicet linguam sibi amputauit, vel qui ex accidenti mutus esset, per signa respondere cogitur, ut etiam surdus & mutus a natura per signa interrogari poterit, & signis similiter respondebit, prout super delicto ipso, si condemnatus non esset, per signa interrogaretur, & signis responderet. ut per Anto. Gomez. cap. 1. delict. num. 69. in fin. & Petr. a Plaza lib. 1. epitom. delict. cap. 32. post num. 18. Ut etiam interrogaretur, & responderet deberet, si uti testis examinaretur, ut examinari potest. ut per Bonifac. de malefic. tit. de test. num. 57. & ante Specul. tit. de test. §. nunc tractandum. num. 17. Nell. in tract. de test. num. 28. in 1. part. & est communis opinio secundam Abb. & alios in cap. de testibus. extra de test. Alex. & alios. in l. 1. in prin. ubi Ripa nu. 37. de communi testatur. ff. de verbor. obligat. Alciat. in rub. extra de iureiuran. num. 13. qui dicit hoc sibi placere, & in ista practica esse approbatum, cum aliis, quos alibi cumulauius. Et licet quis surdus & mutus sit, quando tamen alias habet integrum intellectum, habilis in iure reputatur ad omnes actus exercendos, non secus quam reliqui, secundum Dd. in l. mutum. C. de acquir. hered. Ang. in l. seruo. §. si pupillo. num. 1. ff. ad Trebell. Socin. cons. 61. colum. penult. vers. tertius & ultimus casus. volum. 1. Dec. Cagno. & Mayner. in l. ubi non voce. ff. de regul. iur. Paris. cons. 63. volum. 4. ita ut habilis etiam ad delinquendum reputetur, & ex delicto inquiratur, condemnetur, & puniatur poena etiam ordinaria. ut not. determinat Ioan. de Imol. in dicta l. 1. ff. de verbor. obligat. colum. 3. numero 11. & ibi Rom. num. 16. Alex. num. 6. Iason colum. penult. in fin. Alciat. nu. 52. Vinc. num. 4. & Anton. Gomez. d. cap. 1. delict. post nu. 69. dicens, quod ita iudicatum fuit in questione de facto, & fuit quidam mutus suspensus, qui cum alio in homicidio socius fuit, & post eum, quem refert Petr. a Plac. d. c. 32. n. 18. lib. 1. epit. delict.

50 Et practica erit, quod mutum & surdum iudex interroget per signa, & Notarius & Actuarius & Scriba illius nutus, actus & signa scribat, & qualiter ille taliter respondit per talia signa, si ipse Notarius illa intelligat, ut quia illius conversationem habeat. Si autem per se non intelligeret, tunc consanguinei, vicini, vel amici, vel alii, qui nutum illum & signa intelligant, adhiberi debent; & tunc Notarius scribat, qualiter per tales tanquam interpretes d. mutus per talia signa respondit, sicut in simili magistraliter & practice traditur per Bart. cuius dictum & practica sequuntur Dd. in d. l. mutum. ff. de acquir. hered. & in d. l. seruo inuito. §. si pupillo. ff. ad Trebell. & in d. l. 1. ff. de verb. oblig. & Ant. Gomez. c. 14. contract. nu. 29. Gulielm. Benedict. in cap. Raynutius. in verb. mortuo ita testatore d. numero 375. & seq. & alibi fusius diximus in materia testium.

Sed quoniam [†] examen hoc muti & surdi à natura sit ad effectum exequendi sententiam facta recognitione personarum, practica faciendi recognitionem per illius confessionem tuta non est, nec sufficiens; quia quemadmodum ex eius confessione per signa extorta condemnatio sequi non potest, sed testium probatione opus est, *ut per Anton. Gomez. & Plac. in praalleg. ita etiam, & multo magis executio sententiae sequi non poterit, sed testium probatione opus erit, qui illum recognoscant pro eo, qui in banno & sententia nominatus & descriptus est.*

⁵² Et si bannitus esset Theutonicus, vel alterius regionis, qui linguae Latinae, vel nostrae vernaculae esset imperitus, debent adhiberi interpretes, si notarius illius linguam non intelligeret, cum [†] si intelligeret, ipse solus sine interprete sufficeret. *Bar. & scribentes in d. l. i. §. eadem. ff. de verbor. obliga.* Iudex autem [†] licet intelligeret, satis non esset, *ut per Iaso in d. §. eadem. nu. 10. post alios per eum relatos.* quicquid aliter ibi Bart. dixerit. Et [†] practica erit, quod Notarius primo instrumentum cōficiat deputationis interpretum, qui duo ad minus esse debent, si reperiuntur, alias unus sufficit, *secundum Bart. & scribent. in d. §. eadem.* Quibus deferri [†] debet iuramentum de fideliter interpretando, & solent deinde in calce examinis eorum manu propria attestari, ita interpretatos esse, *ut supra per Notarium scriptum est.* Secundo principium examinis, & constituti scribere debet secundum formam inferius descriptam, *ut colligitur ex practica, quam tradit Bart. Notario actuatio in d. §. eadem. ad quem se remittit Afflict. in const. in pecuniariis, num. 15.*

⁵⁷ Quoniam [†] vero banniti & condemnati facta recognitione examinari, & interrogari solent super sociis & receptatoribus, ac aliis criminibus, non autem super delicto principali contra seipso, *ut confiteantur, & ita servatur in statu Ecclesiastico, ut & servari in ducatu Mediolani dicit Iul. Clar. lib. 5. sentent. §. fin. q. 64. vers. veritas est.* & dicit Chassan *super consuetu. Burgun. fol. 48 post n. 40. quem refert Iul. Clar. d. vers. veritas est. in prin.* quod male faciunt, qui aliter faciunt. Animaduertendum [†] est, quod ne aliquod praedictum per interrogationes faciendas, & responsiones subsequutas ipsius banniti inferatur sententiae condemnatoriae, & rei iudicatae, & confessioni, & probationi ex contumacia à statuto inductae, vel aliis probationibus in processu existentibus, vel etiam ipsius banniti confessioni, si forte ipse confestim bannum recognoverit, & delictum illud commississe confessus fuerit, solent, antequam ad alias interrogationes post factam recognitionem procedatur, prudentes & cauti iudices expressam praemittere protestationem, quod per interrogationes subsequentes faciendas, ac alia pro ulteriori veritate quoad complices & alios delicti confocios, receptatores, & quoad alia crimina solum, & dum taxat facienda, & exequenda nullo modo sententiae condemnatoriae contra eum latae, ac rei iudicatae, notorietati criminis etiam inductae per motus proprios sum. Pont. & statutorum, ac eius confessioni, & probationi criminis, siue ex statuto & sacris constitutionibus propter contumaciam

inductae, siue in processu alias vere existentis praedictare intendit.

Et multo magis protestatio haec praemitti solet à cautis & peritis iudicibus ante torturam, bannito pro ulteriori veritate inferendam, quoad complices, receptatores & alia crimina, si hanc ulteriorem veritatem de plano fateri nollent in casibus, in quibus quis potest de sociis interrogari, vel de iure, *ut in exceptis, quos enumerat Iul. Clar. lib. 3. sent. §. fin. q. 21. vers. dictum socii.* vel de consuetudine in loco, prout hodie de consuetudine interrogantur reide sociis in omni casu, *ut plures testantur, quos refert Iul. Clar. in d. loco. & testatur etiam Domin. Sot. de regen. vel de regen. secreto. q. 6. in 1. conclus. vlt. dub. fol. 95. dicens, hanc consuetudinem esse fere vbi que. & iterum concl. 3. in fin. fol. 98. vbi dicit, in consuetudine esse interrogare omnes latrones & fures de sociis, prout in dominio Mediolani de sociis non interrogantur nisi fures, fraudatores falsis, vel bladorum, assassini, & latrones, qui in viis publicis grassantur, ut dicit Iul. Clar. in pract. loco, cum regulariter de iure communi non possit quis de sociis interrogari. l. fin. C. de accus. & est comm. opin. de qua testatur Io. de Amic. conf. 27. n. 1. & Iul. Clar. vbi supra & alibi diximus.* Quoniam [†] si protestatio haec non fieret de illum torquendo pro praedicta ulteriori veritate habenda sine praedictio cōdemnationis, rei iudicatae, confessionis & probatorum, & ipse bannitus super delicto sufficienter torqueretur, & delictum negauerit, & in negatiua peristeret, absolvendus esset, etiam quod plene esset conuictus, *arg. text. in l. edictum. ff. de quaest. & expresse tenet Marf. ibi col. 1. n. 2. & in pract. crim. §. nunc videndum. col. 5. n. 26. vbi reputat singulare & perpetuo menti tenendum Cepoll. conf. crimin. 32. vers. circa tertium dubium, quem refert & sequitur alios etiam allegans Crau. d. consil. 287. num. 4. vol. 2. Thom. Ferrar. caut. §. col. 3. vers. vbi etiam. Anton. Gomez. cap. 13. delict. post num. 20. Iul. Clar. qui alios alleg. d. q. 64. vers. illata reo. & Boer. decis. 163. dicit quod semper ita vidit observari, quod non potest reus condemnari ex probationibus plenis debilitatis per torturam. Et praedicta sequitur etiam Ioseph. Cumi. in ritu mag. Cur. regni Siciliae cap. 74. n. 34. Laur. ab Occa. d. conf. 60. num. 32. vbi plures alleg. tom. 2. conf. crim. Et ita tanto magis absolvendus esset, si solum indicia quavis vehementissima praecessissent, quae sine dubio purgata dicerentur, *ut ex communi & obseruantia totius mundi ex pluribus dicit Iul. Clar. d. vers. illata reo.* Et in hanc opin. inclinare videtur D. Hieron. Mago. in suis decis. Lucens. decis. 89. in fine.*

Quamuis [†] si delictum esset plene probatum, & reus conuictus esset, & nihil posset sibi optulari, torturam, in qua negando perseveraret, non proficere, quia delictum per eam purgatum non fuisset, voluerit Paulus de Castr. in l. si quis hoc genus. C. de Episc. & cler. Alber. in rubr. C. de quaest. col. 2. Bald. in c. ad nostram. ad finem. & post eum Felyn. de probationib. Marf. sing. 108. alios citat Riminald. iunior tom. 2. consil. crim. in conf. 84. num. 12. inter quos citat Gramm. consilio 12. numero 24. qui ideo [†] dicit Cepoll. male consuluisset dicto consilio 32. & contra casum l. qui sententiam. Codic. de pen. quo passim moventur

Ad ad ita tenendum, quem text. ad hoc inducit, ostenditque quomodo id ex eo colligi possit, hanc opin. sequitur *Couarr. cap. 23. pract. quest. versic. prima conclusio. circa fin.* Licet idem Gram. *decis. 8. colum. 2.* senserit contra *Marf. dict. sing. 108.* pœnæ ordinariæ locum non esse, & ita hoc in casu condemnationē ad mortem sequi non posse, prout existimat *Marf.* sequi posse, quia nec text. in *d. l. qui sententiam.* nec *Bald. in d. cap. ad nostram. quibus mouetur Marf. nec Paris de Put. de syndic. in verbo quidam laico. id dicunt:* solum enim dicunt, quod is damnari poterit, sed neuter dicit, quod ordinaria pœna. Sed *† Grammaticum* errare credit *Rimin. iunior d. cons. 84. d. num. 13. & seq.* quia text. in *d. l. qui sententiam,* loquitur de capitali sententia, propter quam mors infertur. Item *Bald. in d. cap. ad nostram,* dicit, quod licet reus semper in negando perseveraret, si tamen crimen per testes probatum esset, condemnari debet, dum tamen sit plenè probatum. Considerat *Rimin. iun.*

63 *†* primum, quod *† Bald.* loquitur de negante etiam in tormentis, cum simpliciter loquatur. Secundò quod intelligit de condemnatione ordinaria delicti, quod patet (inquit ille) ex sequentibus: Nam dicit, alias esset opus, quod confiteretur saltem per tormenta perseverando in confessione, sed hoc casu sine dubio pœna ordinaria condemnaretur,

64 ergo & in præcedenti. Et ita *†* pariter *Paris. de Put.* intelligi debet, per *dict. l. qui sententiam. qua mouetur.* unde contrit declaratio *Gramm. in d. decis. 8.* vt corruiere ex prædictis firmat *Rimin. iun. in d. loco.*

Verum nihil hæc vrgent, quæ considerat *Rimin. contra Gram. & Couarr. vbi supra,* cum nec *d. l. qui sententiam,* nec *Bald.* aliquid de tortura criminali expresse dicant, prout consideravit *Gram.* vt etiam considerat hoc in casu *Boer. d. decis. 163. num. 17. & post eum quem refert & sequitur Crau. d. cons. 287. nu. 4. lib. 2.* Ergo opinio *Pauli de Castro, Alber. Bal. & aliorum supra citatorum sententium,* delictum plenè probatum non esse purgatum per torturam, temperanda est, vt procedat respectu pœnæ extraordinariæ, quæ sic poterit imponi taliter in tortura perseveranti, plene alias conuicto, nō etiam respectu pœnæ ordinariæ, vt sentit *Gram. dict. decis. 8. contra Marf. d. sing. 108.* prout multo magis temperanda erit pœna, quando ita perseverans in tortura non esset testibus conuictus, sed vel indubitata, vel vrgentissima indicia extitissent: quamvis enim reus in tortura et si graui, & sufficienti perseverauerit in negatiua, in pœnam tamen extraordinariam condemnari poterit: nullatenus autem in pœnam mortis, & ordinariam, & ita vel in exilium vel tritemes ad tempus, vel in perpetuum, vel alias iuxta delicti & indiciorum qualitatem, & præsertim si reus esset valde famosus, vt per *Boss. in tract. causar. crimin. tit. de inquisi. num. 30. & Iul. Clar. d. q. 64. d. vers. illa reo.* dicens quod ita Senatus Mediolani solet hos reos condemnare. & dicit *Boss. in d. nu. 30.* quod ipse non recordatur, quod aliquis hoc in casu fuerit ad mortem condemnatus, sed solum in d. pœnam extraordinariam. Et ita, vt refert *Gramm. d. decis. 163.* fuit per magnam Curiam Vicariæ condemnatus quidam in pœnam tritremium eius vira durante, ita tamen quod quancumque reperire-

tur liberatus à dictis tritremibus, illico vltimo supplicio plecteretur: quamvis etiam ultra tres vices torturam semper negando sustinuerit, cum de pluribus homicidiis, furtis, & aliis delictis penè esset conuictus, & de nonnullis ex eis per vrgentissima etiam indicia, quam sententiam postea confirmavit sacrum Regium consilium, ad quod fuerat appellatum, ipso *Gram.* (vt ipse dicit *d. decis. 8. in fin.*) solū dissidente, cui visa fuit sententia hæc nimis dura ea ratione, quia quādo alicui pro aliquo delicto venit pœna mortis naturalis imponenda, & ex aliqua causa pœna ipsa minoraretur, certe talis pœna minorata non poterit esse capitalis, nec corporis afflictiva, sed pecuniaria, vel alia, dummodo corpus non affligatur, vt late ibi per eum. & tamen in *decis. mox allegat.* propterea fuit vori singularis ratione multiplicatorum delictorum, illum per quinquēnium duntaxat ad remigandum esse condemnatum, vt & aliis in casibus hos reos in pœnam tritremium licet ad tempus magna Curia Vicar. vel Sacrum Regium Consil. condemnauit, vt per eundē *Gram. decis. 42. & decis. 96.* Ex quibus non bene consulit *Rimin. iunior d. consil. 84. cum post num. 17. & num. seq.* voluerit, hoc in casu non solum pœna ordinaria hunc reum in tortura perseverantem in negatiua esse condemnandum, si plenè testibus esset conuictus, sed etiam si conuictus esset præsumptionibus & coniecturis, quæ simul iunctæ facerent plenam probationem, vt late per eum ibi. Quod & *Couarr. asseuerat* ex *Alexand. Gram. & Marf. quos alleg. cap. 23. pract. quest. versic. prima conclusio. circa fin.* sed tamen *Rimin. iun. ibi subdit,* quod si Curia velit in mitiorem partem inclinare, poterit hunc reū ad tritemes ad tempus condemnare, prout in conuicto testibus & indiis indubitat in tormentis negante concludit *Gram. in dictis decis. quas alleg. & sequitur Fab. Monteleo. in sua prax. arbitr. par. 4. num. 29.* Nec *Alexand. Marf. & Gram. alleg. supra per Couarr.* dicunt, prout eos asseuerare ille dicit, conuictum vrgentibus indiis aut legitimis probationibus posse condemnari ad mortem, & pœnam ordinariam, etiam si in tormentis negauerit; solum enim id asseuerant in conuicto legitimis probationibus: quinimo *Alexand.* conuictum ex vehementibus indiis, & negantem in tortura esse absolendum censet.

Et *†* propterea ad tollendas omnes difficultates præmitti debet dicta protestatio, cum qua de plano procedit dicta conclusio, quod negatiua reo non prodest, licet in ea tortura perseveraret, vt de plano procedere dicit idem *Rimin. iun. d. cons. 84. num. 15.* Prout ita etiam praticatur à Iudicibus & Assessoribus causarum criminalium, qui d. protestationem præmittunt, vt dicit *Ant. Gomez. post dict. num. 20. & communem esse obseruantiam dicit Iul. Clar. d. quest. 64. versic. veritas est. ex Cepoll. d. consil. crim. 32. colu. penult. versic. nec potest dici. quem antea retulit Ant. Gomez. vbi supra. & Boss. in tract. caus. crim. tit. de senten. num. 70. & sequitur Simon de Prat. cons. 104. num. 39. & Tiber. Decian. consil. 93. num. 20. volum. 2.* Quæ quidē protestatio plenas conseruat probationes, & ipsam sententiam, & condemnationem, effectusque ex ea resultantes secundum prædictos Doctores in d.

67 *locis.* Et si fatuus quidem esset Iudex qui aliquem torqueret super delicto, quod plenè probatum esset, nisi tortura inferretur cum protestatione prædicta, quod non intendit eum torquere super probatis, sed ad habendam ulteriorem veritatem de complicibus, sociis, & receptoribus, ut dicit Alber. in d. rubr. C. de questio. quem refert Boer. d. decis. 163. num. 13. & Iul. Clar. in dicta quest. 64. d. versic. veritas est. admonens iudicem, quod apud acta talem protestationem apparere faciat, & fieri quidem solet in ipso decreto torturæ, & sentit etiam Vulpel. conf. 4. num. 8. lib. 1.

68 Et ita si torquendo bannitum super sociis, receptoribus, & aliis criminibus (moderate tamè; moderatam enim torturam Iudex debet inferre, reos super sociis torquendo, ut dicit Igne. in dicta l. & si certus, numer. 10. ff. ad Syllan. & sequitur Clar. dicta quest. 64. d. versic. veritas est.) poterit ille fateri etià delictum, de quo bannitus & condemnatus extitit, prout sæpe contingit, & ita securius ad executionem procedere Iudex poterit per hanc subsequutam confessionem, sublati circa recognitionem factam per solam confessionem banniti difficultatibus, de quibus per Angel. in d. l. hac consultissima, dict. l. inter stipulantem §. 1. & d. l. 2. de liber. & posthum. & Angel. Aret. in d. verb. Caium Sempronij. absque eo quod visus fuerit d. practica & consilio Ang. & Ang. Aret. in dictis locis, plena, ut diximus, periculo. Quamvis si Iudex eo sub colore bannitum torqueret, quod ab eo velit habere ulteriorem veritatem super sociis, & complicibus, vel super aliis criminibus, ut ab eo confessionem extorqueat delicti, malitiosus dici posset, ut malitiosos tales Iudices, qui hac cautela utuntur, dicit Paris de Puteo in tractatu de syndic. in verb. tortus, cap. 1. post num. 9. & in eruditos causarum criminalium Iudices & assessores appellat Io. Igne. in l. & si certus, nume. 10. ff. ad Syllan. qui hanc praxin totam pene Italiam observare dicit, prout eos refert Iul. Clar. dicta quest. 64. versic. scias etiam, qui subdit, quod hanc tamen practicam laudat Bald. in l. 1. & 2. C. de iuram. calum. quem sequuntur omnes criminalistæ, ut dicit Foller. in pract. crimin. canon. in verb. tormentis mox subiiciantur, num. 5. & propterea laudandus non erat Commissarius, quem laudat Lau. ab Occa. d. consil. 60. num. 2. quod ple optime fecerit torquendo bannitum & condemnatum directè super crimine, ut confessio de ipso delicto ab eo erueretur, non servando practicam prædicta Bart. & aliorum.

70 Animaduertendum tamen est, ne postea in tortum reum interroges super delicto principali: diceretur enim per interrogationem huiusmodi protestationi prædictæ contrariam ab ipsa protestatione recessum: cum enim Iudex protestatur, quod non intendit reum torquere super delicto principali, de quo condemnatus & convictus est reus, sed super sociis & complicibus, & postea in ipso actu torturæ nihilominus eum interrogaret, præsumitur mutasse voluntatem, & protestationi renunciassè; quia per contrarium factum protestans à protestatione recedit, ut tradunt communiter Doctores in l. non solum. §. morte. ff. de novi operis nunciat. & in cap. cum M. Ferrariensis. de constit. Albertin.

de agnosc. assertio. cathol. quest. 12. num. 9. quem sequitur Simanc. Cathol. instit. tit. 55. numero 7. Cephal. consilio 222. numer. 14. volum. 2. Franc. Pegn. schol. 24. ad Direct. inquit, part. 2. colum. 4. versic. hæcenus explicui. dicens ad hoc esse gloss. sing. in cap. tua nos. de sponsal. quam antea in casu suo sing. dixerat Bero. conf. 93. num. 53. volum. 1. Et si tollitur præsumptio sententiæ, & cæteris fit præiudicium, ut in specie tradit Boss. in tractat. causar. crim. tit. de confess. num. 28. & Io. Perr. Anch. quest. famil. lib. 3. quest. 72. num. 3. & antea Gram. decis. 96. post numer. 1. Vulpel. post Cephal. & Ferrar. quos alleg. conf. 4. num. 14. lib. 1. Bertazol. conf. 119. num. 26. lib. 1. post Cepo. quem alleg. & consil. 32. num. 19. Et dicit ibi Bertazol. ex Boss. qui ita sentit, in tractatu causar. crim. titu. banniti quid amittant. numer. 18. hoc præsertim si procedere, quod scilicet tortura tollat hoc in casu præsumptionem sententiæ, quædo indicia sunt debilia, vel quando essemus in casibus, in quibus de sociis interrogari non posset, de quibus per gloss. & Doctores in l. fin. de accusation. vel nulla extaret præsumptio, vel suspicio, quod illi socii, & participes interfuerint; nulla tamen hoc in casu interrogatio facienda erat de sociis. Salyc. in dicta l. fin. de accusat. colu. 2. & 3. Bald. in tract. de quest. & torment. cap. 2. num. 4. Boss. qui plures recenset. Et si idem tenet etiam in casibus exceptis, in quibus etiam reus de sociis interrogari non debet, nisi al qua de illis præcedat præsumptio, quod fuit notabile verbum dict. gloss. in dicta l. final. de accusation. & sentit Vulpel. dicto consil. 4. num. 12.

Prout si etiam animaduertendum est, ne in interrogationes, quæ reis fiunt in tortura super complicibus & sociis, dictentur Notario actuario & scribæ, sub illis verbis videlicet: Et ad opportunam Domini interrogationem respondit. &c. ut ita in interrogationes sine illarum extensione extra torturam interdum à Iudice dictantur. Vnus enim iste ita dictandi, quando reus in tortura de complicibus interrogatur, præmissa dicta protestatione, est plena periculi. Si enim reus responderit super ipso delicto principali, de quo est condemnatus, & talis responsio à Iudice Notario dictetur, & à Notario scribatur, ut exiit de ore rei, prout ita fideliter dictari, & scribi debet, & in actis ita simpliciter scriptum appareat videlicet: Et ad opportunam Domini interrogationem respondit Io. non l'hò fatto questo homicidio, non l'hò fatto &c. & quia in negatiua ita perstiterit, dubitaretur, an à protestatione prædicta recessum fuisset, erit utique respondendum dubio procul recessum esse: cum enim Iudici standum non sit, quid in interrogatione comprehenderit, capit. quoniam contra. de probation. cum aliis, de quibus supra numero 50. & per Maschard. de probat. volum. 2. conclus. 949. Iudicis, dicendum est de delicto ipso reum fuisse interrogatum, prout de illo responsio subsequuta est. Quando tamen enim ignoramus, quid in interrogatione dictum fuerit, ex responsione explicita & clara id vtiq; declaratur. Rimin. senior conf. 702. num. 12. lib. 4. Nam si responsio dicitur esse conformis interrogationi, & talis sequura dicitur, qualis interrogatio præcessit, §. præterea. Instit. de inutil. stipulat. cum aliis, ut per Nattam conf. 98. numero 22. lib. 1. Grat. consil. 81. numero 45. lib. 2. Riminald. senior consil. 11. numero 14. lib. primo.

80 *Simon de Prat. conf. 152. num. 24. lib. 1. Et cum omni-*
bus quidem qualitatibus in interrogatione
contentis. *Rimlin. iunior conf. 382. num. 94. libr. 4. & Ce-*
phal. conf. 374. nu. 9. lib. 3. qui alios allegant. Et ideo cū
responsio super delicto sequuta sit, & super delicto
interrogationem præcessisse clare colligitur. Et
81 quidē ¶ vsus iste ita dictandi interrogationes, quæ
in tortura fiunt, nō est, nisi imperitorū simulq; etiā
malitiorum & improborum iudicum, qui parū
timentes Deum, cum reum vere super delicto ipso
contra præmissam ab eis protestationem interro-
gauerint, ne ab illa recessisse videatur. eo, quo di-
ximus, modo dictatā interrogationes, vt viderim,
quandoque totum ita in tortura constitutum hoc
reperitum dictandi Stylo. Sed ædificant. ad gehē-
nam, dum summæ eorum imperitiæ summā quo-
que maliciam adiungunt, & tamen tantum obest,
quod hæc eorum malitia reis noceat, quod maxi-
me prodest, si in negatiua perstiterint, in Reipubl.
tamen perniciem, dum illi ita pœnas euadūt, quas
alias luisent, licet in tortura super complicibus
solum illata in negatiua perstiterint, iuxta ea quæ
supra dicta sunt *num. 40. & alii seqq.* Ab his ergo
cauendum est.

82 Vt ¶ etiam cauendum est à suggestionibus,
quas iidem imperiti simulque improbi iudices sæ-
pe faciunt reis in tortura, præsertim, easq; eo, quo
diximus, dictandi modo regere nituntur. Sunt
83 enim ¶ rei præsertim in totum generaliter inter-
rogandi de complicib. & sociis, si quos habuerunt,
nemine in specie nominando, alias interrogando
de certa persona, esset suggerere & iastituere reos
ipso, vt tales pro complicibus nominaret ad eui-
tanda tormēta, vt ad nonet tex. in l. 1. §. qui quæstione.
ff. de quæst. Et in specie de interrogatione faciēda de
sociis, admonet Boff. in tract. caus. crim. tit. de indic. &
considerat. ante tortur. n. 148. Brun. de indic. & tortur. q. 1.
3. part. num. 23. Blanc. de indic. num. 282. Simanc. Cathol.
instit. tit. 65. num. 59. qui alios alleg. Iul. Clar. lib. 5. sent.
§. fin. quæst. 2. 1. vers. retenta igitur. circa finem. Vt etiam
84 suggestio euitanda est, si de aliis criminibus ita in
tortura interrogarentur: non enim in specie de
certis criminibus, de quibus non constat, interro-
gandi sunt, sed in genere de aliis criminibus, si quæ
alia commississet ad euitandam suggestionem, quæ
85 nullo fin casu permilla est, sed in vniuersum pro-
hibita, vt dicto §. qui quæstionem. & tradunt iudices
admonentes præcitāt. Doctores, in dictis locis. & alij etiam
quos refert & sequitur Bertazol. conf. 58. in fine. Et alibi
diffuse diximus, & pluries de his admonuimus Iu-
dices fabricatoresq; processus.

86 Vt autem Tyrones prædicta exequi facilius
instruantur, exemplum & formam constituendi
bannitum, tum de plano, tum ad torturæ locum
subiicio, & est huiusmodi.

Die 15. Maii. ann. 1584.

Constitutus personaliter ¶ coram Magnific.
& excellent. D. N. Illustris & R. D. N. Gubernato-
ris Perusiæ, & Prouinciæ Vmbriæ in criminalibus
Locum tenente generali, meque Notario, &c.
Quidam iuuenis iustę staturæ, cum barba nigra, &
nigri coloris in facie, indutus caligis rubeis, &c.
habens tale signum in facie, & in tali parte corpo-

ris, &c. Qui delato ei iuramento de veritate di-
cenda, prout iurauit manu tactis, &c. ad opportu-
nas D. interrogationes dixit & respondit, prout
infra, videlicet.

Et si bannitus esset Theutonicus, vel alterius
regionis, vt linguam & sermones nostros Italos,
vel Latinos non intelligeret, adhibitis interpreti-
bus, vt adhibendos esse supra admonuimus, debes
ibi, ad opportunas D. interrogationes, &c. addere,
sibi per D. vulgarizatas, & declaratas, & per tales in-
terpretes deputatos præsentēs, & assistentes ipsi
constituto interpretas, dixit & respondit in sermo-
ne vt Theutonicō, & per D. interpretes ipsi D. &
mihi Notario declarato, prout infra, videlicet.

Et primo interrogatus de eius nomine, cog-
nomine, pronomine, patre, patria, & exercitio.
Respondit.

Interrogatus an in ciuitate Perusiæ, vnde di-
ceret se esse oriundum, eiusdem nominis, cogno-
minis, & pronominis aliquem cognoscat, & cog-
nouerit, & aliquis alius eiusdem nominis, cogno-
minis & pronominis ipsius Constituti sit, & repe-
riatur in d. Ciuitate. Respondit.

Et recepta responsione, quod in dicta Ciui-
tate nemo reperitur eiusdem nominis, & cogno-
minis, cuius est ipse Constitutus, in hunc modum
mandari solet Notario actuario, vt sibi legat sen-
tentiam condemnatoriam contra illum latam, &
successiue vt infra interrogari.

Tunc Dominus ad omnem bonum finem, &
effectum mandauit dicto Constituto per me No-
tarium, &c. exhiberi, & legi vulgari sermone sen-
tentiam condemnatoriam contra ipsum latam
per Magnificum & Excellentem D. N. Locum te-
nentem sub die 8. Maij. 1582. sub rogitu sequitur
N. Notarij curialis, seu Cancellarij, prout in libro
condemnationum fol. &c. Quæ sibi lecta & vul-
garizata per me Notarium, &c. ad claram ipsius
Constitut. intelligentiam, eaque bene per ipsum,
vt asseruit, audita, & intellecta, fuit idem constitu-
tus per Dominum

Interrogatus an ipse Constitutus sit illemet
Sempronius Martini de Perusiæ, de quo in dicta
sententia, & qui prout in dicta sententia reperitur
condemnatus in pœnam capitis & confiscationis
bonorum. Respondit.

Et recepta responsione, quod ipse est de quo
in dicta sententia, licet delictum, prout plurimum
ita responderi solet, de quo in dicta sententia, non
commiserit, in hunc modum pronunciari solet.

Tunc Dominus huiusmodi recognitionem
ipsius Constituti acceptauit, & propterea pronū-
ciauit recognitionem huiusmodi factā fuisse, fore
& esse legitimam, & ideo sententiam condemna-
toriam prædictam contra ipsum Constitutum la-
tam iuxta formam motuum priorum Summ.
Pont. & statutorum de super editorum, & factorū
suis loco & tempore, fore & esse exequendam. Et
prosequendo examen pro vltiori veritate habē-
da de complicibus, sociis & receptoribus, & aliis
delictis protestatio præmittitur in hunc modum.

Et præmissa ¶ expressa protestatione per Do-
minum, quod per quascunque infra scriptas inter-
roga-

rogationes & ipsius Constituti responsiones, ac per quæcunq; alia infra scripta pro vltiori veritate solum, & duntaxat quoad complices & alios delictorū confocios, & ipsius C. receptatores, & alia crimina per ipsum cōmissa faciendā, & exequēda, nullo modo d. sententiæ condemnatoriæ vt supra contra ipsum Constitutum latæ, & rei iudicatæ, & notorietati criminis ex d. Motibus propriis seu aliter inductis præiudicare, & præiudiciū aliquod quouis modo, ac quomodocunq; & qualitercunq; facere intēdit, sed semper pro illorum executione permanere, fuit idem Constitutus per D. Interrogatus † vbi, quando, à quibus, & ob quam causam captus fuit. Respondit.

Interrogatus, quanto tempore fuerit absens ab eius domo, & vbi fuerit. Respondit.

Interrogatus quo tempore, & ob quam causam se absentauerit. Respondit.

Interrogatus, an solus, vel associatus, & à quo, seu quibus eo tempore se absentauerit. Respondit.

Interrogatus ob quam causam simul cum ipso se absentauerint etiam dicti eius socii. Respondit.

Interrogatus an armati, & quo armorum genere, vel inermes ipse Constitutus, & d. eius socii se absentauerint. Respondit.

Interrogatus quomodo & qualiter dicta arma, tã ipse cōstitutus quam socii habuerint, & vnde illa sumperint, quando se absentauerunt. Respondit.

Interrogatus, ex quo loco, & loco loci, quæue hora tam ipse Constitutus, quã dicti eius socii particulariter discesserint, quando eo tempore se absentauerunt. Respondit.

Interrogatus, quomodo & qualiter ita insimul se congregauerint dicto tēpore, quo ita discesserūt & se absentauerunt, & ob quam causam. Respondit.

Interrogatus quid insimul agere haberēt, quod ita insimul se congregauerint, & simul discesserint, & simul etiam deinde fuerint. Respondit.

Interrogatus, quo iuerint tam ipse Constitutus quam dicti eius socii, statim ac primum quod ex d. loco, & loco loci discesserunt & se absentauerunt. Respondit.

Interrogatus quid deinde fecerint tam ipse Cōstitutus quam d. eius socii vsque ad tempus eius capturæ. Respondit.

Interrogatus si fuerit citatus causa d. homicidii, de quo in d. sententia sibi lecta, & quare non comparuerit ad se excusandum. Respondit.

Interrogatus vt dicat p. vltiori veritate, quos complices, confocios, & fautores habuerit, tã ante homicidium, quam etiam in facto, & post factum. Respondit.

Interrogatus quos fautores & receptatores habuit postquam est condemnatus ex causa d. homicidii. Respondit.

Potest etiam, & solet bannitus captus post dictum primum interrogatorium, recepta respōsione in quo loco captus fuit, hoc alio ordine interrogari.

Interrogatus ex quo loco peruenit ipse Constitutus ad d. locum, in quo captus fuit, & an solus vel associatus, & ad quid agēdum, & ob quam causam, & quid ibi eo tempore ipse & socii agerent, & agere haberent. Respondit.

Et ita deinceps solet, & potest interrogari, ex quo etiam loco ad hunc alium locum peruenit, ad quid agendum, & ob quam causam, & an similiter solus vel associatus, & quid egerint, tam ipse quam socii, vsque quo ipsum bannitum Constitutum ita eum interrogando reduxeris hoc ordine retrogrado ad eius patriam, & domum, & locum loci commissi delicti, ex quo primum discessit, quādo se absentauit. Sic enim facilius bannitus constitutus ad locum commissi delicti reducitur, & ad illud quandoque, vt experientia docuit, conficiendum, etiam quod directe de eo hoc modo non interrogetur, prout directe interrogari non debet. Et tunc subiici possunt prædicta interrogatoria, videlicet, ob quā causam se absentauit, & alia sequētia, & licet plura contineantur, vt supra in aliquo ex prædictis interrogatoriis, potes tamen singulariter etiam de singulis ipsum bannitū interrogare.

Et deinceps & aliter interrogandus est, vt natura causæ expostulauerit, & banniti responsiones & confessiones ac negationes fuerint, quod & ita generaliter admonet Foller. in pract. crim. in d. verb. *captus foriudicatus recognoscantur. post nu. 1.* vbi & illud ponit interrogatorium, si fuerit inquisitus de homicidio commissio in personam N. quod lecta ipsi Constituto sententia condemnatoria, vt supra, superfluum est, cum ex lectura d. sententiæ iam ipse sciat fuisse inquietatum, inquisitum & condemnatum pro d. homicidio. Et illud in vniuersum tradit potest (licet † huius rei sine dubio nec disciplina vlla in scholis, nec exercitatio tradatur, & naturali magis acumine aut vsu contingit hæc virtus, vt admonet alias Quintil. in suis orat. instit. tamen & arte naturali hoc acumen iuuari, & facile etiā id doceri possit, quod aliquando Deo fauente demonstrabitur.) quod altius repetita percunctatione tum à causa & loco capturæ, tum à tempore, causa, & origine eius absentia, tum à locis, ex quibus discessit, & in quibus versatus fuit, & personis, quarum habuit conuersationem & familiaritatē, eo priora sequentibus applicando constitutum ipsum ludex perducatur, vt quos, iuxta superius admonita, complices, confociosque & fautores habuerit, extorqueat, quos si detegere adhuc constāter noluerit, dicēs etiam ex se ipso nec commississe delictum, ad torturæ remedium in hunc modum deueniendum est. Nam † post d. interrogationes, & alias tū illatum, tum responsionum banniti occasione factas in hunc modum mouetur, videlicet.

Interrogatus & monitus, vt se disponat ad dicendam prædictam vltiorem veritatem quoad prædictos complices, confocios & fautores, ac ipsius Constituti receptatores, ne alioquin opus sit contra ipsum deueniri ad iuris & facti remedia opportuna, & rigorosum examen. Respondit.

Et eo persistente in negatiua sit decretū torturæ hunc in modum. Tunc Dominus citra præiudiciū eorum, quæ confessus fuit, (si aliquid confessus fuerit) & prædictæ sententiæ condemnatoriæ, rei iudicatæ, notorietatis criminis etiā à d. motib. propriis, vel aliter inductæ, probatorum, & recognitionis personæ ipsius banniti, de qua supra, quib. expresse protestatur, quod per infra scriptam & sequentem torturam

torturam & sequentes interrogationes, & d. rei responsiones, & dicta pro prædicta vltiori veritate quoad complices, confocios, fautores prædictos, ac eius receptatores solum, & dūtaxat inferendam nullatenus præiudicare intēdit, mandauit pro prædicta vltiori veritate habenda, cum aliter haberi non possit, stante grauitate causæ, d. condemnatione, & qualitate ipsius, ac militantibus contra ipsum iudiciis, præsumptionibus, & adminiculis causæ respicientibus, ipsum Constitutum adduci ad locum toruræ, ibique spoliari, ligari, & ad funem præsentari.

Qui sic adductus, spoliatus, ligatus, & ad funem præsentatus, fuit pluries benignè monitus per Dominum de prædicta vltiori veritate dicenda quoad complices, confocios, fautores, & receptatores prædictos, nec patiat in funem eleuari, prout eleuabitur, si in eius pertinacia persistit. Respon.

Tunc Dominus, repetita protestatione prædicta, cum constanter noller prædictam vltiorem veritatē fateri, mandauit ipsum in funem eleuari. Qui sic eleuatus cœpit dicere, o Iesu Christe, &c.

Interrogatus & monitus, vt tandem recedat ab eius pertinacia, & se disponat ad dicendā prædictā vltiorē veritatem, quoad complices, confocios, fautores & receptatores prædictos. Respondit.

Et cum aliud ab ipso Constituto haberi non posset, Dominus mandauit ipsum Constitutum leuiter deponi, dissolui, & reponi ad locum suum animo, &c. cum sterisset in tortura per spatium mediæ horæ. Et si non est amplius torquendus: moderata enim debet esse tortura, vt diximus, ad habendam veritatem de complicitibus, ponendus est ad largam.

CAPVT III.

Quæ sint partes iudicis completo processu contra bannitum captum pro executione sententiæ.

SUMMARIA.

- 1 Terminus ad faciendum defensiones, siue ad dicendum causam, quare executio fieri non debeat, an assignari possit & debeat bannito capto. & num. 6.
Et quid in statu Ecclesiastico. num. 26. 27.
- 2 Bannitus si ante bannum fuit citatus ad se defendendū, & non comparuit, & est bannitus, non est ei terminus assignandus ad se defendendum.
- 3 Statutum si diceret, quod statim quod est præsentata condemnatio, de facto exequi debeat, an citatio ante executionem requiratur.
- 4 Statuto stante, quod Proconsul Notariorum statim quod sibi præsentatur condemnatio facta de falsitate alicuius Notarij, debeat ipsum de facto abradere de matricula, debet Notarius citari antequam abradatur.
- 5 Quod fallit, si antea esset assignatus terminus cum comminatione quod ponetur in banno.
- 6 Sententia contra bannitum lata in contumaciam retractari non potest per Iudicem Principe inconsulto, licet sibi de illius innocentia constaret.
- 7 Frustra quis admittitur ad probandum, quod probari non releuat.

8 Clausula decreti irritantis vis est effectus, quia quicquid contra illud fit pro infecto habetur.

9 Item est ipso iure nullum.

10 Clausula decreti irritantis ligat siue iuste, siue iniuste emanauerit.

11 Foller. & aliorum opinio, quod bannito capto dandum sit terminus ad dicendum causam, quare executio sententiæ fieri non debeat. & numer. 13. 14.

12 Bannitus captus potest excipere de nullitate sententiæ, sed per seipsum, non per procuratorem.

13 Statutum seruandum est.

16 Sententia capitalis ferri non debet in absentem.

17 Defensio deneganda non est, sed quandocunque petente reo concedenda.

18 Imo augmentanda est.

19 Confessus vere crimen an possit renouare confessionem, & probare contrarium.

20 Statutum iniquum est, & contra ius naturale, quod denegat defensionem.

21 Consuetudo mala consuetudo non est.

22 Iudex minister esse non debet iniquitatis.

Iudex sententiam propriam inique latam exequi non debet. ibid.

23 Iudex tanto curare debet sententiam latam contra innocentem, quanto apud Deum, & eius Ecclesiam neminem grauare potest iniqua sententia.

24 Bannitus captus an sit audiendus in suis defensionibus per ipsum iudicem de iure communi, & quid secundum statuta locorum. num. 26.

25 Contumacia non habetur pro legitima probatione.

27 Statutum habens contumacem pro confesso & conuicto, non dicitur excludere exceptionem innocentie.

28 Innocentia ostendi potest per bannitum, licet habitum pro confesso & conuicto.

29 Bannitus post sententiam an audiri possit per officium iudicis.

30 Bannitus an possit probare suam innocentiam ante sententiam, sed tamen post publicationem testium & conclusionem in causa remissæ.

Et an post renunciationem factam defensionibus, & termino probatorio. remissæ. ibid.

Et an ante sententiam probare possit innocentiam quolibet modo, & via legitima & ordinaria.

31 Bannitus an post sententiam possit quolibet modo probare innocentiam, vel solum per euidentiam facti.

32 Iacob. de Aret. rationes refelluntur circa statutum de executione faciendâ contra bannitum non auditum in suis defensionibus.

33 Defensio in multis de iure communi denegatur.

34 Statutum valet, quod non tollit defensiones, sed limitat tempus ad se defendendum.

35 Probatio omnis excludi potest post sententiam, quæ transiit in rem iudicatam.

36 Termini assignatio illusoria esse non debet.

37 Defensio ob contumaciam tolli potest.

38 Confessio ficta an plus possit, & quando, quam vera confessio.

Confessio vera renouari potest, non autem ficta. ibid.

39 Confessus ficte ex contumacia non potest probare contrarium, si statutum tollit etiam defensionem.

40 Statutum tollens defensionem post certum tempus an iustum sit, & valeat.